DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXV. ZATURDAG den 19den AUGUSTUS 1837. N. 33.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende zal op Maandag den 21 dezer, des morgens, precies te 10 ure, vóór het Pakhuis van den Heer J. C. JANDROEP, by publieke opveiling doen verkoopen:

VIER SMIDS NEGERS en EEN WASCHVROUW.

Curaçao den 4 Augustus 1837.
A. W. NEUMAN.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende in kwaliteit als Executeur in den boedel en de nalatenschap van wylen zyne moeder, Mejufvrouw IGNES TESSEL, Weduwe van den Heer BARTHOLOMEUS BLAN, roept by deze op al de genen, die aan den gemelden boedel schuldig zyn om, de alhier te lande wonende binnen den tyd van eene maand, de uitlandigen binnen den tyd van drie maanden, van heden afterekenen, het verschuldigde zonder verder uitstel te komen voldoen, ten einde alle geregtelyke [illegible] voortekomen; en de genen, [illegible] den boedel mogten hebben, worden tevens hierby opgeroepen, om uiterlyk binnen den tyd van drie maanden, ook van heden afterekenen, hunne rekeningen ter vereffening by hem intezenden, aangezien hy, na verloop van dien tyd, geene rekeningen tegen den meergemelden boedel zal aannemen of betalen.

Voorts brengt hy ter kennis van het publiek, dat hy op den 28 dezer by publieke opveiling zal doen verkoopen:

Een WOONHUIS staande en gelegen aan de Overzyde dezer haven 2 Wyk No. 85.
Een do., ook aan de Overzyde 2 Wyk No. 87.
Een do. —— do. 2 „ „ 88.
Een do. —— do. 3 „ „ 188.
Een do. —— do. 4 „ „ 237.

Als mede EENIGE SLAVEN, GOUD EN ZILVERWERK, MEUBELEN, RUM, enz., welke drie dagen vóór den verkoopdag, ten zynen woonhuize te bezien zullen zyn.

De verkooping zal aanvang nemen des morgens te tien ure ten zynen woonhuize aan de Overzyde 1 Wyk No. 23.

Curaçao den 9 Augustus 1837.
VICTOR BLAN.

HET MONSTER VAN ORITUCO.

In San Rafael de Orituco, hoofdstad van een canton der provintie Caracas, bevindt zich een menschelyk wezen zonder ledematen. Thans heeft het den ouderdom van 8 jaren bereikt en heeft by den doop den naam van OLAYO ontvangen. In de plaats van armen heeft het twee stompen gelykende naar schildpads vlerken; het heeft volstrekt geen bewys van beenen; het is voor het overige welgemaakt. Deszelfs aangezigt is welgevormd, de kleur is eenigzins bruin, de oogen zyn schoon, en het heeft een vriendelyk wezen. Het danst, gaat en loopt op de billen, schoon het loopen, zoo als natuurlyk is, niet snel kan zyn. Deszelfs spraak is zeer duidelyk en verstaanbaar, het heeft eene aangename en welluidende stem en houdt zeer veel van zingen en de van muziek. Het leert thans lezen en toont zich daartoe zeer genegen. Het moet door vreemde handen gevoed worden; het rookt en moet de sigaar aangestoken in den mond ontvangen; doch naargaans is het instaat de sigaar onder den stompen aan te brengen.—*El Liberal.*

PROCLAMATIE VAN DON CARLOS.

"*Spanjaarden!*—By het overlyden van mynen broeder, toen eenige listige en trouwlooze menschen, weggesleept door hunne staatkundige gevoelens, [illegible] den burger oorlog, die in deszelfs gevolg zoo rampspoedig is geweest, te doen uitbreken, heb ik geen oogenblik geaarzeld [illegible] dat myne tegenwoordigheid [illegible] zaam zoude geweest zyn om het bloed vergieten tegen te houden, en dat niemand zich zoude vermeten om my den troon myner voorvaders te betwisten.

"Drie jaren van oorlog en ondervinding hebben my overtuigd, dat een troon zich niet kan vestigen, wanneer de vorst, die hem bezit, niet begiftigd is met uitgestrekte en verhevene inzigten en met een grooten geest van verdraagzaamheid en vergeving.

"Deze overtuiging heeft my doen besluiten om al myne aandacht te vestigen op het vormen van een wetboek, hetwelk ik U welhaast zal geven, en in hetwelk gy uwe staatkundige regten zult bevestigd zien; dat is te zeggen: vryheid van geloof en staatkundige gevoelens, volmaakt door de vryheid der drukpers.

"Deze zyn naar myn inzien de eenigste middelen om paal en perk te stellen aan de rampen, welke het land verwoesten en welke sedert langen tyd myn vaderlyk hart bekommeren.

"Gy zult reeds de nietigheid der beloften ingezien hebben, waarmede de overweldiging U uitlokt om U onder hare banieren te scharen. Valschheid, ellende, schandelyke verwoestingen, alles hebben te zamen gespannen om U te verderven en te onderdrakken,

"Vereenigt U om my, en de gelukzaligheid zal zyn uw deel. Gy zult allen vry zyn, en allen zullen gelyke voorregten genieten. Ik heb geen anderen wensch dan uw geluk, en ik beloof U eene eeuwigdurende vergetelheid van al hetgene gedurende deze drie jaren van rampspoed en verwoesting voorgevallen is.

"Gegeven te Estella den 10 Mei 1837.
Ik de Koning."

De geleerde DUREAU DE LA MALLE, die tot de commissie heeft behoord, welke in der tyd tot het doen van een wetenschappelyk onderzoek naar Algiers is gezonden, heeft thans een zeer lezenswaardig vertoog in een ministerieel dagblad doen plaatsen, waarin hy de belangryke vraag behandelt, wanneer de Franschen tegen de stad Constantine behooren op te trekken? Hy betoogt daarin, dat de veldtogten der Romeinsche veldheeren in het oude Numidie dan alleen gelukt zyn, wanneer zy, zoo als MARIUS en CAESAR, die in het voorjaar ondernamen; terwyl gewoonlyk eene nederlaag hun deel was, als zy, zoo als AULUS POSTHUMIUS in den oorlog tegen Jugurtha, den winter daarvoor uitkozen. Hy herinnert voorts, hoe de Heilige LODEWYK, met een groot gedeelte van zyn leger, by zynen aanval tegen Tunis omkwam, omdat hy daarvoor de in Afrika zoo heete maand Augustus had uitgekozen; terwyl ook KAREL V, by het vruchteloos beleg van Algiers, hetwelk den 21sten October begonnen was, de [illegible] verloor. Deze voorbeelden uit de geschiedenis en zyne eigene ondervinding brengen hem tot het besluit, [illegible] eenen togt in Afrika het voorjaar moeten uitkiezen, als wanneer de lucht aldaar gezond is en de nog te veld staande gerst, die met den 15den April ryp wordt, de zekerheid aanbiedt, dat het aan geen paardenvoeder ontbreken zal. Op dat tydstip zouden de Franschen nog het voordeel bezitten, van op den weg tusschen Bona en Constantine hoogst waarschynlyk nergens tegenstand te ontmoeten, daar de Arabische volkstammen in Barbarye van oudsher gewoon zyn, om by het naderen van den oogst, aan hunne onderlinge oorlogen en veeten een tyd lang vaarwel te zeggen, en op dat tydstip zeer moeyelyk te velde te brengen zyn. De Fransche moeten dus, volgens den heer DUREAU DE LA MALLE, liefst tusschen den 1sten en 15den April, voor hunne nieuwe onderneming uit Bona uitrukken. Dezelfde geleerde belooft, in een volgend vertoog, de nog belangryker vraag te zullen behandelen, wat men, na de vermeestering der stad Constantine, daarmede moet doen.—Reeds by voorraad geeft hy te kennen, dat niets meer af te keuren zou zyn, dan die stad, even als Mascara, af te branden, of als Tlemcen leeg te plunderen.

Te Berlyn is dezer dagen eene kabinetsorder uitgevaardigd, waarby bepaald wordt, dat elk ambtenaar, zich beschonken in de uitoefening zyner functien vertoonende, op staanden voet van zynen post zal worden ontzet. Ook de beambten, die buiten diensttyd op openbare plaatsen beschonken gezien worden, zullen op de verklaring van twee geloofwaardige getuigen, aanstonds uit de dienst ontslagen worden.

BEKENDMAKING.

DE HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie op heden morgen naar het onderhoorige Eiland Bonaire vertrokken zynde, zoo wordt hierby aan de Ingezetenen dezes eilands bekend gemaakt, dat de ondergeteekende het Bestuur over dit eiland heeft overgenomen.

De President van de Regtbank dezer kolonie,
J. B. GRAVENHORST.
Curaçao den 15 Augustus 1837.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 17 Augustus 1837.

IN opvolging van het bepaalde by art. 2 der publicatie van den 26/28 Juny d. j. No. 4, houdende wyziging in den maatstaf ter berekening van de huurwaarde van huizen in de belasting op het Personeel en Mobilair, brengt de ondergeteekende, namens het Bestuur dezer kolonie ter kennisse van de belanghebbenden, dat het aanslag Register, van de huizen in de Willemstad, van af Maandag aanstaande den 21 dezer tot den 21 September e. k. dagelyks, (zon- en feestdagen uitgezonderd) van des middags 12 tot 3 ure, ten kantore van den Heer Administrateur van Financien, ter inzage van de belanghebbenden, zal gereed liggen.

Namens het Bestuur dezer kolonie voornoemd,
De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 18 Augustus 1837.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedane verzoeken *Brieven van Manumissie* zyn verleend geworden, aan de natenoemene slaven, toebehoorende aan de navolgende personen, te weten:

Aan Maria Hendrietta, door de wandeling Charlotte.
„ Maria Ignes, door de wandelingEmelie.
„ Maria Barbolina, door de wandeling Margriette.
„ Maria Delfine, door de wandeling Delfina.
„ Martes Anthony, door de wandeling Jan, en
„ Anton Pieris, door de wandeling Anton.
in eigendom aangekomen hebbende ANNA CATHARINA ELLIS Weduwe AREND HENDRIK DE ROCHEMONT.
Aan Poulina Olbina Melani, door de wandeling Melani, in eigendom toebehoord hebbende aan JACOBA CATHARINA VOS, gesepareerde echtgenoot van MATHIAS DE MEY SCHOTBORGH.
Aan Johannes van Magdalena Petrona.
„ Nicolaas — Isabella Janga.
„ Seblina — Flora Janga.
„ Henriette Coffie.
„ Cathalina van Flora Janga.
„ Cathalina — Maria Josephia.
„ Bregita — Maria Josephia.
„ Anthonie — Helena Catharina.
„ Fabias Damacasse.
„ Leander van Frederika van Aldersina Janga.
„ Leon van Angelista Janga.
„ Mourens van Angelista Janga.
toebehoord hebbende aan het Gouvernement dezes Eilands.

En dat de genoemde slaven voortaan zullen heeten:

Maria Hendrietta van Rotsberg.
Maria Ignes van Rotsberg.
Maria Barbolina van Rotsberg.
Maria Delfina van Rotsberg.
Martes Anthony van Rotsberg.
Anton Pieris van Rotsberg.
Poulina Olbina Milan.
Johannes Doffer.
Nicolaas Janga,
Seblina Janga.
Henriette Coffie.
Cathalina Jarig.
Cathalina Jonk.
Bregita Jonk.
Antonie Catar.
Fabias Dok.
Leander Alders.
Leon Angel.
en
Mourens Angel.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 18 Augustus 1837.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 26 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftienCents moet 12 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Publieke Verkooping.

INGEVOLGE autorisatie van den Hoog Ed. Gestr. Heer Gezaghebber dezes en onderhoorige Eilanden, &c. &c. &c. zal de ondergeteekende Administrateur der Financien op aanstaanden Maandag den 21 dezer, des morgens te half negen ure, vóór het Waag gebouw doen verkoopen: *Vier Tonnen* Aruba rood verwhout.

Curaçao den 16 Augustus 1837.
J. PH. BOSCH.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekende, in kwaliteit als Gevolmagtigde van Mevrouw Deweduwe J. C. HOLTHUYSEN, te Nieuw York, zal op aanstaanden Maandag den 21 dezer, vóór het Pakhuis van den Heer J. C. JANDROEP, op publieke Vendu doen verkoopen:

DRIE SLAVEN.

Curaçao den 16 Augustus 1837.
C. G. F. HOYER.

OVERLEDEN op gisteren, de Heer GEORGE ROBERTSON.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
AUGUSTUS 1837.

N. M. Dingsdag den 1 te 7 u. 44 m. 'smorgens.
E. K. Woensdag den 9 te 8 u. 46 m. 'smorgens.
V. M. Woensdag den 16 te 1 u. 3 m. 'snachts.
L. K. Dingsdag den 22 te 8 u. 40 m. 'savonds.
N. M. Woensdag den 30 te 11 u. 24 m. 'savonds.

Verleden Dingsdag den 15 dezer, is Z. M. Brik VALK, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant G. VAN LENNEP COSTER, naar Bonaire vertrokken, aan boord hebbende den HoogEdel Gestrengen Heer, den Heer Gezaghebber der Kolonie Curaçao en onderhoorige Eilanden.

In ons nummer van den 5 dezer, hebben wy een besluit medegedeeld van het gouvernement der Republiek van Venezuela in dato 11 July, ten opzigte van den Generaal Mariño, op voordragt van deszelfs zoon Santiago Mariño, de jonge. Ten gevolge van dit besluit hebben degenen, die zich beschouwen geregtigd te zyn om de door hen geledene schaden in den jongsten omwentelings oorlog, op de eigendommen van gemelden Gen. Mariño te verhalen, zich in dato 22 July door hunne gevolmagtigden tot Gen. Paez gewend: verzoekende een afschrift te mogen hebben der overeenkomst, welke hy met den meergemelden Generaal Mariño gesloten heeft. Op dit verzoek hebben zy het volgende certificaat ontvangen:—

José Antonio Paez, Opperbevelhebber der Republiek en der krygsverrigtingen enz.

"Ik verklaar: dat ten gevolge van den veldtogt, welke plaats had op den 25 December 1835, in het beleg van Paso real, ik de stad Puerto Cabello heb opgeëischt, by welke gelegenheid de Generaal Santiago Mariño eene byeenkomst met my heeft verzocht, en welke ik toegestaan heb; dat hy in die byeenkomst my heeft voorgeslagen om de gansche zeemagt der oproerlingen uit de haven te doen zeilen, ten einde de genen, die in de stad mogten blyven, geen middel te laten om zich te redden en zich genoopt zouden vinden zich overtegeven, en dat hy zich aan de constitutionele vaartuigen zoude overgeven; dat hy reeds te voren uit de stad my had laten weten, dat zoo eenig toeval hem mogt verhinderen zyn eskader aan het onze overteleveren, hy als dan den steven naar Chuao zou wenden, alwaar hy de troepen, welke hy, onder voorwendsel om ons eskader te gaan bevechten zoude medenemen, aan wal zoude zetten; dat hy deze landing volbragt hebbende, met de vaartuigen zoude terug keeren en dezelven aan ons eskader overleveren; dat ik dientengevolge maatregels heb genomen om een krygslist of trouwloosheid te verydelen, welke los Valles de Araguas en deze stad in gevaar zoude kunnen brengen en misschien my noodzaken het beleg optebreken, tot welk einde ik den kolonel José H. Sistiago heb gelast om de burgery van Choroni te wapenen, met dezelve naar Chuao optetrekken, aldaar de slaven te verzamelen en te wapenen, en zich met los Valles de Araguas in gemeenschap te stellen; dat de gezegde Mariño als belooning voor deze verrigting my gevraagd heeft behoud van leven, eigendommen en militaire rangen voor al de genen, die deze onderneming mogten helpen ten uitvoer brengen, waarop ik, krachtens der aan my destyds door het gouvernement verleende magt,heb geantwoord, verlenende alleenlyk behoud van leven en constitutionele ambten aan de genen, die zoodanige gewigtige diensten mogten bewyzen, welke het bezit der stad konden ten gevolge hebben; dat de Heer Mariño *alleen met de schoeners Carlota en Eloise en twee flecheras uit de haven gezeild, en in stede van dezelven aan het eskader of te Chuao overteleveren, met de twee schoeners naar Curaçao was vertrokken, terwyl de twee flecheras zich in de haven van Choroni aan kolonel Sistiago gingen overleveren;* dat van gemeld eiland Curaçao de Generaal Mariño my heeft geschreven, verwittigende, dat hy zich aldaar met de schoeners bevond; dat ik hiervan aan het gouvernement kennis heb gegeven, op gelyke wyze als ik gedaan heb van al myne daden gedurende het beleg van Puerto Cabello, ingevolge de aan my gegevene instructien; en dat het eene daadzaak is, dat ik door middel van den Agent der Republiek te Curaçao een koperen stuk geschut, dat aan my behoorde en met hetwelk men een dier schoeners had gewapend, heb opgeeischt.

" Kwartier Generaal te Caracas den 26 July 1837.

J. A. PAEZ."

Met dit certificaat in handen hebben dezelfde personen zich op den 26 July aan het gouvernement vervoegd met verzoek om van hetzelve inlichting te mogen hebben op de volgende punten:

1. Of de Heer Santiago Mariño al of niet het aanbod, hetwelk hy aan Z. E. den opperbevelhebber van het constitutionele leger, tydens het beleg van Puerto Cabello, had gedaan, ten uitvoer had gebragt; en of gemeld aanbod in zich niet bevatte het doen vertrekken uit de haven van het eskader der oproerlingen en het overleveren van hetzelve aan de constitutionele vaartuigen; en of hy niet voorgesteld had, om ingeval hy door eenig toeval mogt worden verhinderd die overlevering by het uitzeilen uit de haven te bewerkstelligen, naar Chuao te vertrekken, aldaar de troepen, welke hy op voorwendsel om ons eskader te gaan bevechten, aan boord zoude nemen, te ontschepen, en dit bewerkstelligd hebbende, met de vaartuigen terug te keeren en dezelven aan ons eskader overteleveren.

2. Of verre van zyn aanbod ten uitvoer te leggen, hetzelve niet gedaan was om de waakzaamheid van ons eskader, hetwelk zyn vertrek belettede, te verydelen; en of hy niet naar Curaçao en vervolgens naar St. Domingo was gegaan, alwaar hy steeds tegen Venezuela heulde, en waarvan aan het gouvernement op eene overtuigende en officiele wyze is gebleken, en waartegen het gouvernement genoodzaakt is geweest maatregelen te nemen.

3. Of Z. E. de Heer opperbevelhebber van het constitutionele leger, ingevolge de instructien, welke hy van het gouvernement had ontvangen, aan Mariño had beloofd of had kunnen beloven het behoud van deszelfs eigendommen buiten de verantwoordelykheid van vergoeding wegens geledene schaden.

4. Of in zoodanig begrip verkeerende het gouvernement zelve geene vordering ingesteld heeft tegen de goederen van den gemelden Mariño, voor schaden, welke hetzelve heeft geleden.

5. Of het gouvernement, krachtens de overeenkomst met den opperbevelhebber

van het constitutioneld leger, den Heer Santiago Mariño al of niet geindulteerd beschouwt.

Overigens verzochten de requestranten van de uitvoerende magt afschriften te mogen hebben der aan Generaal Paez verleende instructien om met de oproerlingen in Puerto Cabello te onderhandelen, en de mededeelingen van gemelden Generaal ten deze.

Op dit verzoekschrift is het volgende besluit door het gouvernement uitgevaardigd: *Secretarie van Binnenlandsche zaken. Caracas den* 31 *July* 1837.

BESLOTEN,

Dat aangezien de Generaal Mariño uitgesloten is geworden by het 2 art. van de *indulto* in dato 21 Maart 1836, welke aan het garnizoen der oproerlingen in Puerto Cabello is verleend geworden en hy gevolgelyk onderworpen blyft aan de beoordeeling en straffen ingevolge de wet, zoo kan noch vermag het gouvernement het oordeel der regtbanken vooruitloopen door verklaringen te geven op essentiele punten in de criminele zaak, welke tegen hem zal moeten ingesteld worden.

De verklaring, welke het gouvernement gedaan had, op verzoek van Santiago Mariño, de jonge, was niets anders dan eene herhaling van hetzelfde dekreet, veronderstellende als eene blykbare zaak, dat de voorwaarden, welke hetzelve aan de geindulteerden opleggen, den Generaal Mariño niet kunnen betreffen, aangezien hy van de *indulto* uitgesloten is en in zyne gansche betrekking teregt gesteld moet worden.—De bepalingen en voorwaarden, op welke de Generaal Mariño uit Puerto Cabello vertrokken is, zyn blykbaar uit dezelfde verklaring. De bepalingen van het gouvernement wegens verhaal voor schaden en nadeelen in faveure van de publieke schatkist op de eigendommen der in de omwenteling van 1835 gewikkelde personen, zyn bekend gemaakt geworden in de *Gaceta de Venezuela*. De kwaadwillige of verkeerde afleidingen en uitleggingen, welke zyn gemaakt geworden van officiele akten, en waarvan de requestranten zich bedienen, moeten by de regtbanken in geene aanmerking komen, noch minder op derzelver uitspraak invloed oefenen. Om deze reden zullen de door de requestranten verzochte inlichtingen niet gegeven worden. Het afschrift, hetwelk ook gevraagd wordt der authorisatie, welke door het gouvernement aan den opperbevelhebber van het leger is verleend geworden om met de oproerlingen te onderhandelen, en dat der mededeelingen van gemelden Generaal ten deze, kunnen alleen van gebruik zyn in het regtsgeding, hetwelk tegen Generaal Mariño zal ingesteld worden, het zy ter zyner beschuldiging of ter zyner verdediging, met dewelken de genen, die dezelven vragen, niets te verrigten hebben.

Voor Zyne Excellentie,
URBANEJA.

Onder de grieven, die volgens de *Liberal* tegen het bestuur van Venezuela bestaan, behoort ook die, dat hetzelve eene noodlottige neiging voor de geestelykheid aan den dag legt, hetwelke hetzelve ook bewyst door een zaakgelastigde naar de H. Stoel te zenden, eene benoeming waarvan men in Venezuela geen voorbeeld heeft.

Generaal Paez heeft zyn ontslag als opperbevelhebber van het leger gevraagd; doch de uitvoerende magt heeft het raadzaam geoordeeld denzelven voor als nog niet te verlenen.

La Gaceta de Gobierno van den 6 dezer bevat eene bekendmaking van wege het gouvernement, waarby de buitenlandsche en binnenlandsche crediteuren van Columbia, wegens geconsolideerde, loopende en door de schatkist gemaakte schulden, opgeroepen worden om *zonder verder verwyl* binnen den tyd van negen maanden, van den eersten September aanstaande af te rekenen, hunne akten van vorderingen ter secretarie van de finantien te komen inleveren.

Deze oproeping heeft ten doel om te voldoen aan de overeenkomst aangegaan te Bogota, ter regeling, vereffening en verdeeling onder de staten van de schulden van gemelde republiek.

In de *Liberal* van Caracas vinden wy een artikel uit *la Gaceta de la Nueva Granada*, waaruit blykt, dat er een aanvang staat gemaakt te worden met het kanaal, dat de Rio grande aan de Stille Zuid Zee met de rivier van Chagres aan de Atlantische Zee moet verbinden. De gemeenschap tusschen deze beide zeeën zal allerbelangrykste voordeelen voor den handel opleveren.

Met de aankomst te Porto Rico van een vaartuig uit Mayorca. heeft men de volgende belangryke, en voor de zaak van de Koningin van Spanje, zeer gunstige tyding ontvangen.

Igualada, Juny 13.—Don Carlos is te Pons aangevallen en verslagen geworden met verlies van 6000 man. De Baron de Meer deed op den 12 eene valsche *retraite* op eene vlakte in de nabyheid van gemelde plaats, waar hy zyne ruitery en geschut plaatste, welke een zeer zwaar verlies aan de rebellen toebragten. Hy stelde zich aan het hoofd van 1200 ruiters en gedekt door een schroot vuur, viel hy de rebellen dermate aan, dat zy by dezen aanval drie bataljons verloren.

De Pretendent het gevecht verloren achtende, zeide aan de zynen: "*sálvese quien pueda*" en vlugtede met losse teugels van het slagveld.

Het gevecht was hevig en moorddadig. Op den 13 duurde nog de vervolging van de vlugtelingen; een oneindig getal werden krygsgevangenen gemaakt; de Navaresen dachten, dat zy verraden waren; en niet minder dan 900 carlisten werden gefusileerd, en 2000 krygsgevangen gemaakt.

Dat de uitslag van een oorlog dikwyls van eene geringe omstandigheid afhangt, blykt weer uit den tegenwoordigen oorlog in Spanje. In het vorige jaar bevond zich de Carlisten Generaal Gomes in Estramadura aan de Taag, beladen met de plundering der steden, welke hy doorgetrokken was. Men verwachtte, dat hy de Taag zou overtrekken en zich by Don Carlos vervoegen, als wanneer het benarde Bilboa zeker zou gevallen zyn; doch Gomes, de geplunderde schatten voor zich zelven willende behouden, trok terug naar Algesiras, van waar hy den buit te Gibraltar in veiligheid bragt. Espartero had in dien tyd gelegenheid om meerdere troepen, die tegen Gomes waren gebruikt, tot zich te trekken. Bilboa werd ontzet, en het materieel der belegering, dat over de met sneeuw bedekte wegen niet kon vervoerd worden, ging verloren. Van dit voorval zocht Mendizabal party te trekken, doch de schatkist was ledig. Hy schortte ten dien einde alle uitbetaling op, de renten der nationale schuld, pensioenen, enz. verkocht het goud en zilver uit de kerken, benevens de kerkklokken. Door deze middelen gelukte het hem om te St. Sebastiaan een dertig duizend man byeen te brengen en de linien der Carlisten aantevallen, waar zy het meest genaaktbaar zyn; doch nu lagen de zuidelyke en oostelyke provintien bloot. Don Carlos besloot daarom van zynen kant ook een wanhopigen coup te wagen, door plotseling op het legerkorps van Irribarren aantevallen, de Ebro overtetrekken en zich met de 10,000 man, aan gene zyde dier rivier, onder Cabrera, te vereenigen. Ongelukkig voor hem, was zyne tegenparty op hare hoede; zy wist hem den overtogt te beletten en hem zelfs in Opper Catalonien te verdringen, waar hy dan ook verslagen werd, en waardoor thans de burger oorlog naar alle waarschynlykheid zal eindigen.

Gomes heeft zekerlyk niet kunnen berekenen, dat zyne eigenbaat zulke gevolgen voor zyn meester zou kunnen hebben.

Don Carlos had morele voordeelen boven zyne tegenparty. Zyne troepen werden door het fanatismus aangeblazen. Die der Koningin waren onverschillig en lieten zich ligtelyk verleiden of omkoopen; zoo als onlangs weer bleek uit het gedrag der bezetting van de fortres Cantaviega, in Arragon, welke hare officieren aan Cabrera overleverde, die hen liet fusileren.—Doch de Cristinos hadden daarentegen materiele voordeelen. Zy hadden kavalerie en waren in de nabyheid der vestingen met depositos van krygsbehoeften. De expeditie van den Infant had weinig kavalerie, daar er geen voeder te vinden was in het bergachtig Navarre.

De expeditie in Opper Catalonien was derhalve in ongunstige omstandigheden.—Zy was ontbloot van kavalerie; zy had geene bevestigde plaats, die in tyd van nood tot wykplaats der vlugtelingen, tot bergplaats der bagagie of tot hospitalen voor zieken en gewonden kon verstrekken. De Navarresen, die drie jaren lang wonderen van dapperheid verrigt hebben op hunne bergen en in de bergengten, waren op eenen vlakken en voor hen vreemden bodem in Catalonien. Het was derhalve eene onvoorzigtigheid van hunne zyde, toen de overtogt over de Ebro niet doenelyk was, zich in Catalonien te laten verdringen.—De Carlisten zyn thans in een treurigen toestand; hunne gekwetsten loopen gevaar om geene heelkundigen bystand te erlangen; de weduwen en weezen hunner gesneuvelden, benevens de verminkten in dezen drie jarigen kryg, kunnen op geen onderstand van wege de Koningin hopen, ten zy Don Carlos zich met haar verzoent door het doen van afstand van de regten op den troon, waardoor hy ook zyne gesequestreerde eigendommen zou kunnen terug bekomen.

Navarre is tevens de schuilplaats der Carlisten uit alle provintien: van geestelyken, adelyken, zamenzweerders, verraders, overloopers, enz. Gelukt het hun niet om Frankryk te bereiken, dan loopen zy gevaar teregt gesteld te worden.

Men heeft in het vorige jaar aangemerkt, dat het eene onvoorzigtigheid van de liberalen in Spanje was: de Koningin eene zoo democratische constitutie aftepersen, waardoor zy zich Louis Philippe en de overige mogendheden van Europa tot vyand maakten. Deze omstandigheid en de ondersteuning, die Don Carlos van de mogendheden ontving, maakten het waarschynelyk als of de oorlog nog jaren lang zou duren. Thans, nu de party der liberalen zegenviert, kunnen zy zich geluk wenschen met de meest liberale constitutie aller monarchien te bezitten.

Het wetgevend ligchaam in Spanje bestaat wel is waar, uit twee kamers, doch de tweede kamer benoemt de candidaten tot leden der eerste, waaruit de Souverein de keuze doet. Eene proef geheel nieuw in de staatkunde.

De ondervinding heeft geleerd, dat de eerste kamer, wanneer het pairschap erfelyk is, byna overal de volksvertegenwoordigers dwarsboomt; hiervan levert de Engelsche wetgevende magt ryke voorbeelden. Byna alle wetten, die in het huis der gemeenten zyn doorgegaan, zyn in het huis der lords verworpen geworden; en indien het hoogerhuis al eens eene liberale wet aangenomen heeft, dan is het geweest uit vreeze voor volksberoerten in gevalle van verwerping.

De overwinning der spaansche liberalen moet zeker een diepen indruk in geheel Europa maken, vooral in Engeland, waar de natie reden heeft om den Spanjaarden hunne constitutie te benyden. Dit zagen de Tories ook in; van daar hunne vreugde over elke overwinning van Don Carlos; en wie weet hoe groot de onderstand geweest is, welke zy Don Carlos hebben toegezonden. De zes duizend geweren, te Hernani gevonden, waren van engelsch maaksel en zullen zeker een present der Tories geweest zyn.

De hervormingen zullen in Engeland moeten doorgaan zoo als zy in Spanje zyn doorgegaan; misschien wel, na dat er vooraf volksberoeringen hebben plaats gehad. Wie weet hoe naby de tyd is, dat ook Italien, Pruissen en Oostenryk liberale regeringsvormen zullen hebben. De tydgeest eischt dezelve en deze is niet door de vorsten te bedwingen.

Men zegt, dat de Hertogin van Kent, de moeder der Koningin Victoria, de party der radikalen in Engeland is toegedaan.

Koningin Victoria werd geboren den 24 Mei 1819, en is bygevolg 18 jaren oud.

Van de zes groote handelhuizen te Londen, die betrekking hadden met de Vereenigde Staten van Noord Amerika, hebben er drie bankroet gemaakt, in weerwil dat dezelven bystand uit de bank hadden ontvangen.

De Fransche dagbladen bevatten het volgende verhaal, hetwelk gelyktydig aan de zoo duur gestrafte plunderzucht der Belgen en aan de edele zelf-opoffering van den Nederlandschen VAN SPEYK herinnert.

"Men weet, dat de ekwipaadje van een koopvaardyschip, op de westkust van Amerika, door de Indianen voor het meerendeel is vermoord geworden. Slechts vyf man waren de worsteling levend ontkomen.—Een van hen, met name LEWIS, deed zyne vier makkers met eene boot vertrekken, om te trachten hen alzoo te redden, terwyl hy zelf alleen aan boord verbleef. Met het aanbreken van den dag bevond het schip (*de Tonquin*) zich nog in de baai ten anker, met opgeheschen en wapperende zeilen, doch, zoo het scheen, zonder iemand aan boord. Na verloop van eenigen tyd kwamen eenige booten, met eenen tolk op eene van dezelve, eene verkenning doen. Zy roeiden het schip rond, zich uit voorzigtigheid op eenigen afstand houdende; maar niet de minste beweging op het schip ontwarende, werden zy weldra stouter.

"Eindelyk verscheen er een enkel man op het dek, de tolk erkende in dezen man den genoemden LEWIS. De Indianen de versterking van nog meerdere booten bekomen hebbende, waagden het in het eind het schip ter plundering te beklimmen.—LEWIS had intusschen zich beneden deks begeven. Eensklaps, te midden van het woest gejuich der plunderaars, springt het schip door eene vreesselyke uitbersting in de lucht, en in een oogenblik is de zee met verminkte en zieltoogende Indianen bedekt. De tolk, die zich op het oogenblik der uitbersting in eene der masten bevond, werd onbezeerd in zee geworpen, en door eene boot gered. Van hem heeft men het verhaal van het gebeurde."

Fransche policie.

Toen de kosakken in Parys verwacht werden, wendde de bevolking der stad en der voorsteden alles aan om hare kostbaarste goederen voor deze noordsche plunderaars te verbergen. Onder anderen was de Pastoor van Levry zeer ongerust, zoo wel over het zilver der kerk als over het zyne, en verlangde op eene angstvallige wyze, dat alles in zekerheid te brengen, terwyl zyn vriend en aanverwant de Heer Senart, juwelier te Parys, welke zich destyds toevalliger wyze by hem bevond, het besluit opvatte om voordeel te trekken uit des pastoors voorzorg en de waarde van 100,000 kroonen in edele gesteenten te verschuilen. Aan Moirillet, die de driedubbelde betrekking van kuiper, voorzanger en koster uitoefende, was door de twee vrienden het verbergen van den schat toevertrouwd: want hy was in de buurt in aanzien wegens zyne vroomheid, wysheid en voorzigtigheid. Ondanks zyne groote bekwaamheid verdween nogtans de schat en hy verscheen op zekeren morgen met een verbleekt gelaat en buiten zichzelven vóór den pastoor, om te berigten, dat de kosakken zeker door het bosch gegaan waren en den schat aan den grond toevertrouwd hadden opgegraven. De eerlyke pastoor en Moirillet zelf en de bedienden voeren uit in vervloekingen tegen de kozakken; maar toen de noodlottige tyding aan den Heer Senart gebragt werd, vatte deze achterdocht op en begaf zich naar de policie, by welke hy, vermits het hem niet mogelyk was de kozakken onder derzelver regtsgebied te brengen, op eene stoutmoedige wyze Moirillet met den diefstal beschuldigde. "Het is mogelyk, dat Moirillet schuldig is" zeide de Heer Henry, de prefect, "maar als hy vast by zyn stuk blyft, zoo zal het onmogelyk zyn hem te overtuigen."—Daarop riep de Heer Senart uit: dat hy 100,000 francs zoude willen geven om het zyne terug te bekomen; maar op het zeggen van de policie: dat zy alles in het werk zoude stellen om den dief te ontdekken, verminderde trapswyze de toegezegde belooning op vyftig duizend en eindelyk op 10,000 francs.

Vidocq nam dit laatste aanbod aan.—Moirillet werd in gevangenis geworpen, en Vidocq als een soldaat vermomd werd *gebilletteerd* in het huis van de vrouw der gevangene, alwaar hy haar het hof maakte en alle mogelyke kunstgrepen bezigde om achter het geheim te komen; maar de dame was getrouw en slim en sloeg hem op alle punten zoodanig uit het veld, dat Vidocq verpligt was van inkwartiering te veranderen, na dat hy zynen tyd vruchteloos verspild en uitgaven te vergeefsch gedaan had. Nu verkleedde hy zich als een duitsche knecht en werd in hechtenis genomen, wegens het reizen zonder paspoort; maar het was te vergeefsch, dat hy het vertrouwen van zynen medegevangene Moirillet poogde te winnen. Eindelyk echter waren Vidocq en hy zamen aan het drinken, toen de eerste verhaalde: dat hy de knecht was van eenen pruissischen officier; dat hy zynen Heer bestolen en deszelfs valies in het bosch van Bondi verscholen had. Moirillet op zyne beurt bekende, dat hy den eerlyken pastoor van Levry bestolen had, en Vidocq zorgde op eene kunstige wyze, onder voorwaarde dat hy een aandeel in den buit hebben zoude, dat zy te zamen op vrye voeten werden gesteld. Zoodra zy zich naar de plaats, alwaar de schat verborgen was, hadden begeven en Moirillet denzelve opgegraven had, legde Vidocq er de handen op, maakte zich bekend als officier van justitie en verklaarde, dat hy zyn gevangen was. De arme Moirillet riep op eene medelyden verwekkende wyze uit: "Goede God, wie zou het gedacht hebben, gy zaagt er zoo boersch uit."

De schuldige werd veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tyd van zes jaren.

De Heer Senart was buiten zich zelve van vreugde over het terug bekomen van zyn verloren schat en overlaadde Vidocq met komplimenten, met lofredenen en met betuigingen van dankbaarheid: maar aan de 10,000 franken dacht hy niet. Vidocq was verpligt hem aan zyne verbintenis te herinneren, waarop de Heer Senart antwoordde: "ach hemel, ik vraag U om verschooning, ik was de belooning geheel vergeten; maar nu gy er van spreekt, herinner ik my, dat ik U *vyf duizend franken* beloofd heb." Te vergeefsch verzekerde Vidocq hem, dat het *tien* duizend franken was. De juwelier had een uitmuntend geheugen, had nimmer in zyn leven iets vergeten; Vidocq was verpligt zich te vrede te stellen met de helft van de beloofde belooning: want vyf duizend franken was alles wat hy ooit heeft kunnen erlangen.—*Uit de Albion.*

De wyd beroemde PITT was een opmerkelyk schuw mensch. Hy stond in eene nauwe vriendschaps betrekking met Lord CAMBDEN en bevond zich ten huize van den laatstgemelden een morgen bezoek afleggende. "PITT" zeide zyne Lordschap "myne kinderen hebben zoo veel van U gehoord, dat zy een byzonder verlangen hebben om den grooten man eens te zien; zy zyn juist aan het middagmaal in het naaste vertrek; wilt gy my verpligten door even met my naar binnen te gaan? Ach! toe, vraag het my niet; wat toch zou ik tegen hen zeggen? Verschaf hun ten minste het vermaak van U te zien." En half geleid, half voortgestoten, trad de eerste minister de kamer binnen en naderde de kleine groep, wendde zyne oogen van den vader op de kinderen en van deze weder op den vader, bleef verscheidene minuten zyn hoed rond draaijende zonder een woord te kunnen spreken en vertrok weder. Zoodanig was de huiselyke welsprekendheid van eenen vermaarden redenaar!—*Uit de Albion.*

Prætoriaansche Soldaten.

In de romeinsche legers werd de plaats, die van het midden des legers, dat is, van de plaats alwaar de prætor of veldheer zich ophield het minst verwyderd was, voor de eervolste gehouden; zoo stonden de cohorten, die het midden des legers uitmaakten, in groot aanzien.

In deze cohorten bevonden zich meestal veteranen, of ook dezulken, die door roemryke daden zich die eer hadden verworven. Naardien nu de magt der keizers eigentlyk militair was, zoo moest dezelve ook voornamelyk door krygslieden worden opgehouden; van daar dat Augustus de prætoriaansche soldaten met toestemming van den senaat tot zyne lyfwacht bezigde, welk voorbeeld de keizers van lateren tyd, die de evengemelde bende als een bolwerk tegen alle aanrandingen van hun gezag aanmerktten en derzelver gunst steeds door middel van giften en geschenken trachtten te behouden, hebben opgevolgd; waarvan dan ook het gevolg was, dat de gantsche veiligheid, het vermogen en de magt der keizers van die soldaten afhankelyk werden; zelfs zoo dat eindelyk ook het romeinsche ryk onder hunne overheersching moest bukken; moetende deze omstandigheid echter ook daaraan worden toegeschreven, dat de romeinsche burgers, welke in de volksvergaderingen (*comitia*), die toen het gemeenebest nog bestond op de markt te Rome gehouden werden, veel gezag uitoefende, onder de keizers meer in de leger plaatsen dan te Rome gevonden werden, en de *comitia*, waarin over de algemeene belangen beraadslaagd moest worden ook buiten de stad in Italie en in de wingewesten hielden, waardoor de magt, die te voren by de romeinsche burgers berustte het deel der krygslieden, en de republiek van de laatstgemelde ten eenemaal afhankelyk werd.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.